

Förordning om förpackningar och förpackningsavfall

- **Visita välkomnar som utgångspunkt gemensamma spelregler för förpackningar och förpackningsavfall inom EU**
- **Visita stödjer förslaget om att de ekonomiska aktörer som sätter återanvändbara förpackningar på marknaden ansvarar för att det finns system för återanvändning¹**
- **Visita är positiva till kravet på att alla förpackningar ska vara återvinningsbara från år 2030²**
- **Visita anser att det bör göras en utvärdering av den faktiska miljö-och klimateffekten år 2030 med möjlighet att revidera målen**
- **Visita anser att ett förbud mot servering i engångsartiklar på serveringsstället från år 2030 är alltför strikt³**
- **Visita anser att ett förbud mot alla engångsartiklar för bland annat tillbehör, såser, mjölk, socker och kryddor i HORECA-sektorn från förordningens ikraftträdande är alltför nära i tiden och implementeringstiden bör förlängas**
- **Visita anser att återfyllning av gästers egna matlådor eller muggar måste fortsätta vara frivilligt för att skydda livsmedelshygien och företags ansvar för säkra livsmedel**

Bakgrund

Europeiska kommissionen presenterade 30 november 2022 ett förslag till en förordning om förpackningar och förpackningsavfall (PPWR). PPWR innebär bland

¹ Se artikel 23 i PPWR.

² Se artikel 6 i PPWR.

³ Se artikel 22 och annex V i PPWR.

annat att EU-gemensamma regler kan komma att ställas vad gäller återanvändbara förpackningar och system för dessa. Visita anser att en ökad återvinning, ökad återanvändning av förpackningar och ett minskat användande av engångsartiklar som matlådor och muggar kan vara en del av lösningen för att klara klimatomställningen. Det är dock viktigt att säkerställa att återanvända förpackningar verkligen utgör ett mer hållbart alternativ och inte medför orimliga ekonomiska pålagor för besöksnäringen.

Klimatfrågan och koldioxidutsläppen är starkt kopplade till vår resursanvändning och en övergång från dagens linjära material- och produktflöden till mer cirkulära är en nödvändighet för att nå klimatmålen. Såväl ökad återvinning som ökad återanvändning är nödvändigt för att EU ska klara den gröna omställningen.

Det pågår en intensiv och snabb utveckling kring engångsförpackningar av plast och besöksnäringen är delaktig i detta hållbarhetsarbete. Utvecklingen och användningen går snabbt mot produkter som innehåller mindre plast samt alternativa, återvunna och biobaserade material. Visita är positiva till krav på att förpackningar ska gå att materialåtervinna och att förpackningar ska innehålla återvunnen plast då detta är möjligt.

Visita välkomnar en ökad återvinning av förpackningar och även ett minskat användande av engångsartiklar som matlådor och muggar som kan ha en negativ klimatpåverkan. Ett sätt att göra detta är att exempelvis låta kunden fråga om ett lock i stället för att dela ut det automatiskt vid ett köp.

Visita ser även flera fördelar med ett väl fungerande och praktiskt utformat rotationssystem för återanvändbara muggar och matlådor där en hög miljö- och klimatnytta står i fokus. Den här typen av lösningar är ett sätt att minska användningen av engångsalternativ i samhället. En förutsättning är dock att det är förenligt med livsmedelstiftningen, att det inte innebär orimliga ekonomiska pålagor för besöksnäringen och att det verkligen utgör ett mer miljö- och klimatsmart alternativ.

Men engångsalternativ kommer fortsatt även att behövas i framtiden, inte minst i ett till ytan stort och relativt glest befolkat land som Sverige. Förutsättningarna för en ökad användning av flergångsalternativ inom besöksnäringen och vårt samhälle varierar stort. Användningen av engångsalternativ kan i vissa fall vara bättre ur ett miljö- och klimatperspektiv.

- Visita välkomnar som utgångspunkt gemensamma spelregler för förpackningar och förpackningsavfall inom EU då det utgör en grund för en väl fungerande inre marknad samtidigt som det värnar en effektiv miljö- och klimatpolitik.

- Visita stödjer förslaget om att de ekonomiska aktörer som sätter återanvändbara förpackningar på marknaden ansvarar för att det finns system för återanvändning.⁴
- Visita är positiva till kravet på att alla förpackningar ska vara återvinningsbara från år 2030.⁵ Kravet kommer främja övergången till ett mer cirkulärt och resurseffektivt samhälle.
- Målen för återanvändning av förpackningar för företagen är mycket höga.⁶ Det är viktigt att de baseras på vetenskaplig grund och att de verkligen får en reell miljö- och climateffekt. Visita anser att det bör göras en utvärdering av den faktiska miljö- och climateffekten år 2030 med möjlighet att revidera målen för år 2040 utifrån vad denna utvärdering visar. Visita vill betona att det kommer finnas ett fortsatt behov för effektivt återvunna engångsartiklar även i framtiden. Det kan exempelvis ha att göra med verksamheters lokalisering, på grund av hygienskäl och när livscykelanalyser visar att det är det mest hållbara alternativet.
- Ett förbud mot servering i engångsartiklar på serveringsstället från år 2030 är alltför strikt och beaktar inte det faktum att engångsartiklar i vissa fall kan vara miljö- och klimatomkostigt fördelaktiga.⁷ Då en ökad användning av återanvändbara förpackningar exempelvis kommer leda till fler transporter och ökad vattenanvändning är det centralt med ett övergripande hållbarhetsperspektiv. Det behövs vidare undantag än det som föreslås för att möjliggöra återvinningsbara engångsartiklar på serveringsstället i vissa fall även efter år 2030.
- Ett förbud mot alla engångsartiklar för bland annat tillbehör, såser, mjölk, socker och kryddor i HORECA-sektorn från förordningens ikraftträdande är alltför nära i tiden och implementeringstiden bör förlängas. Visita anser att det är viktigt att det föreslås ett undantag för sådana förpackningar som tillhandahålls tillsammans med färdiglagad mat för avhämtning avsedd för omedelbar konsumtion utan behov av ytterligare förberedelser då detta

⁴ Se artikel 23 i PPWR.

⁵ Se artikel 6 i PPWR.

⁶ Se artikel 26 i PPWR.

⁷ Se artikel 22 och annex V i PPWR.

undantag är viktigt för att ett förbud ska kunna fungera i praktiken.⁸ Visita anser att det även här kan finnas skäl till ytterligare undantag från förbudet, till exempel när det vore fördelaktigt ur klimat- och miljöperspektiv och för att minska risken för ökat matsvinn.

- Återfyllning av gästers egna matlådor eller muggar måste fortsätta vara frivilligt för att skydda livsmedelshygien och företags ansvar för säkra livsmedel.⁹ Om inte måste livsmedelslagstiftningen revideras på EU-nivå så företag inte blir ansvariga för livsmedel som läggs i gästers egna behållare. Om företag väljer att acceptera återfyllning av gästers egna behållare är det viktigt att de ändå har rätt att vägra smutsiga sådana. Det är även viktigt att företags ansvar för livsmedel i gästers egna behållare begränsas till det de har kontroll över.

⁸ Se artikel 22 och annex V i PPWR.

⁹ Se artikel 25 i PPWR.